

2020-02-20

Interpellation

till utbildningsnämndens ordförande Emanuel Ksiazkiewicz (S)

Angående grundskolesituationen i Tumba-området

Från och med höstterminen 2020 kommer utbildningsföretaget JENSEN education college AB att öppna en grundskola i området Sandstugan i Tumba/Uttran med plats för cirka 600 elever. Det här är något som kraftigt kommer att påverka de kommunala skolorna i Tumba-området som redan idag har höga kostnader för det överskott av platser som exempelvis krävs för att kunna ta emot elever om privata skolor plötsligt lägger ner.

I utbildningsnämndens yttrande till Skolinspektionen, där nämnden ställer sig kritisk till att skolan öppnar, framgår att kommunen idag har kostnader på 7,5 miljoner kronor för överkapacitet i Tumba-området avseende inte fullt utnyttjade lokaler, något som förväntas öka till som mest 15 miljoner kronor när Jensen öppnar sin skola. I yttrandet framgår därför också att ”Ett godkännande från Skolinspektionen innebär att Botkyrka kommun behöver se över tillgången på kommunala skolplatser. Det kan bli nödvändigt att lägga ner en av de kommunala grundskolorna i området”. Situationen fordrar sammantaget att majoriteten klargör om det finns planer på att lägga ner en skola i Tumba-området.

Vissa omständigheter får det dessutom att framstå som att utbildningsförvaltningen delvis har överraskats av Jensens planer. Exempelvis var kommunens ursprungliga plan att bygga ut Björkhaga skola från dagens cirka 600 till omkring 900 platser¹, bland annat för att möta förmodad befolkningstillväxt i Tumba kommande år. Denna upphandling avbröts först i mars 2019. Dessutom yttrade sig utbildningsnämnden angående Jensens etablering först i maj 2019. Den nya skolan var dock under uppbyggnad redan i slutet av 2018, vilket framgår i en artikel i BotkyrkaDirekt från december detta år.² Bygglov gavs till sökanden ”AB Lekstugan 1” under hösten 2018 men i bygglovshandlingarna framgår inte att utbildningsförvaltningen på något sätt har informerats eller beretts möjlighet att yttra sig. I detaljplanen framgår att kommunen enbart önskar en förskola på platsen, även om själva plankartan är markerad med ”skoländamål” utan vidare specificering.

¹ <https://www.botkyrka.se/bo--bygga/pagaende-byggprojekt/tumba---grodninge/bjorkhaga-skola.html>

² <https://www.stockholmdirekt.se/nyheter/har-oppnar-nya-skolan-vi-ar-lite-fyrkantiga-och-konservativa/reprC!U29Ao2V1PlwCUmpXd0Q@MQ/>

Kommunen hade tidigare en option på att bygga en förskola på platsen, en möjlighet som utbildningsnämnden avstod ifrån trots att Vänsterpartiet i februari 2018 yrkade på att kommunen borde behålla optionen.

Vänsterpartiet oroas av den ökande segregationen i skolan, som bland annat är en följd av det fria skolvalet och den fria etableringen av privata skolor, som dessutom kan försvinna lika snabbt som de dyker upp. Den marknadslogik som råder bland de privata skolföretagen som syftar till att maximera företagets vinster, ger skolorna ett incitament att undvika elever med större eller mer komplicerade behov. Denna önskan lyser igenom även i Jensens marknadsföring av den nya F-9-skolan när man på sin hemsida slår fast att ”vi söker elever och föräldrar som har höga ambitioner och satsar mot höga studieresultat oavsett ålder”. Även om man hade kunnat önska att den Jensenska idealbilden av studiemotiverade elever och engagerade föräldrar gällde alla, så är det tyvärr inte fallet. Profilen riskerar att sortera bort elever som på förhand inte tycks passa in i Jensens elittänkande. Sammantaget finns risken att elever från familjer med olika utbildningsbakgrund – den kanske främsta faktorn som påverkar studieresultatet – i allt högre utsträckning hamnar på olika skolor, med ökad ojämlikhet och ökade kostnader för kommunen som följd.

Med anledning av ovanstående vill jag ställa följande frågor:

1. Hur har Jensens etablering i Tumba/Uttran påverkat planeringen av upprustningen och utbyggnaden av Björkhaga skola?
2. Hur mycket har planeringen inför och upphandlingen av Björkhagas upprustning hunnit kosta innan den avbröts?
3. Det framstår som att utbildningsförvaltningen delvis har överraskats av Jensens planer. Anser du att det är ett korrekt påstående? I vilket skede informerades utbildningsförvaltningen om Jensens planer på att bygga en grundskola? Har dialogen mellan samhällsbyggnadsförvaltningen, som beslutat om bygglov, och utbildningsförvaltningen fungerat?
4. Finns det några planer på att lägga ner någon av de kommunala grundskolorna i Tumba-området? Om inte, hur planerar du att hantera de ökade kostnaderna för överkapacitet av grundskoleplatser?
5. Hur ser du på riskerna för ökad segregation med anledning av Jensens etablering i Tumba/Uttran?

Bekir Uzunel
Vänsterpartiet